

Η ανταγωνιστικότητα του Πρωταθλήματος της Volleyleague και ο κύκλος των χαμένων συζητήσεων.

του Σωτήρη Δρίκου

Η Volleyleague επανέλαβε φέτος την συνάντηση μεταξύ των προπονητών για την αποτίμηση του πρωταθλήματος που πέρασε και για την υποβολή προτάσεων για το επόμενο πρωτάθλημα. Αν ο περυσινός τρόπος διοργάνωσης της συνάντησης είχε τις δικαιολογίες κάθε νέου θεσμού, η φετινή επανάληψη των περυσινών ελλείψεων & δυστοκιών αξίζει να επισημανθεί. Ο διμερής σχεδιασμός (προπονητές Νότου - προπονητές Βορρά), ο ελάχιστος χρόνος προετοιμασίας που δόθηκε (μία ημέρα), η επιλογή των προσκεκλημένων (δεν κλήθηκαν οι προπονητές της περιόδου 2011-12, παρά μόνο αυτοί της περιόδου 2012-13), η μορφή της συζήτησης (χωρίς λεπτομερή ατζέντα και χωρίς πρακτικά), είναι παραλήψεις που αν εξαλειφθούν μπορούν να δώσουν σε τέτοιου είδους συναντήσεις ουσιαστικότερο χαρακτήρα.

Όλοι αντιλαμβανόμαστε ότι το πρωτάθλημα της Volleyleague, το πρωτάθλημά μας, έχει προβλήματα και όλες οι ενέργειες πρέπει να είναι προς την κατεύθυνση της επίλυσής τους. Αρχικά πρέπει να συνεννοηθούμε για τη φύση του προβλήματος: να το ορίσουμε με ακρίβεια, να το περιγράψουμε και να το μετρήσουμε. Ίσως έτσι δεν θα το υποτιμήσουμε αλλά ούτε και θα το μεγεθύνουμε. Μιας και η συζήτηση ήταν για την αποτίμηση του πρωταθλήματος 2011-12 μπορούμε να αναφέρουμε ότι η αποτίμηση ενός πρωταθλήματος γίνεται με συγκεκριμένα εργαλεία και δεν αφήνεται στις προσωπικές ή οπαδικές εντυπώσεις που δημιουργούνται. Οι αυθαίρετες εκτιμήσεις που δεν βασίζονται σε κανενός είδους μέτρηση δεν ταιριάζουν ούτε στο άθλημα, ούτε στην εποχή μας. Χαρακτηριστικά, στον μικρόκοσμο ενός αγώνα πρωταθλήματος για να αποφασιστεί η αλλαγή ενός αθλητή λαμβάνουμε υπόψη τις μετρήσεις από την απόδοσή του, ενώ για να αλλάξουμε την δομή ενός ολοκλήρου πρωταθλήματος δεν λαμβάνουμε υπόψη κανένα μετρήσιμο μέγεθος παρά μόνο αυθαίρετες γνωμοδοτήσεις σε κατά κανόνα ατέρμονες συζητήσεις.

Θα ήταν χρήσιμο να μπορούσαμε να συζητήσουμε τα συμπεράσματα από μία μέτρηση που θα περιείχε στοιχεία για: την εναλλαγή των πρωταθλητών, την εναλλαγή των κατόχων των προνομιούχων θέσεων, την πορεία των ανερχόμενων ομάδων, την ύπαρξη ή όχι ανατροπών στα play-offs και play-outs, τη συμμετοχή και σε ποιο βαθμό νεοεισερχόμενων γηγενών αθλητών, ως ποιοτικών κριτηρίων. Ως ποσοτικά κριτήρια θα μπορούσαμε να χρησιμοποιήσουμε το εύρος τιμών (διαφορά $1^{ου}$ - $12^{ου}$), την τυπική απόκλιση των βαθμών της τελικής βαθμολογίας της κανονικής περιόδου, την ύπαρξη ή όχι πλεονεκτήματος έδρας και για ποιες ομάδες της κατάταξης, τον αριθμό των $5^{ου}$ σετ, τον

αριθμό των σετ που τελειώνουν με 2 πόντους διαφορά. Η τυπική απόκλιση των τιμών δηλώνει πόσο συγκεντρωμένες γύρω από την μέση τιμή είναι οι τιμές μίας μεταβλητής εκφρασμένη σε μονάδες αυτής της μεταβλητής. Έτσι όσο μικρότερη η τιμή της τυπικής απόκλισης, τόσο ανταγωνιστικότερο το πρωτάθλημα ως προς την συγκέντρωση βαθμών από τις ομάδες. Οι τελικές βαθμολογίες των περιόδων από 2001-02 έως 2011-12 παραθέτονται στον πίνακα 1.

Πίνακας 1. Βαθμολογίες Α1 από 2000 έως 2012.

Βαθμολογική θέση	2001-02	2002-03	2003-04	2004-05	2005-06	2006-07	2007-08	2008-09	2009-10	2010-11	2011-12
1	57	58	59	63	60	63	61	56	57	52	50
2	56	53	53	56	59	55	59	51	53	48	44
3	55	47	52	45	47	49	48	44	50	47	43
4	45	44	40	41	42	40	40	43	46	46	36
5	42	38	34	37	40	34	39	38	33	42	27
6	33	32	33	35	32	29	36	34	29	38	27
7	29	28	28	29	31	28	28	33	29	30	27
8	24	26	28	25	23	27	21	27	28	29	25
9	24	25	20	22	21	24	20	23	25	21	25
10	15	21	17	18	20	23	16	18	20	20	16
11	8	20	14	14	15	18	16	18	15	17	10
12	8	4	13	11	6	6	12	11	11	6	
Μέσος όρος	33	33	33	33	33	33	33	33	33	33	30
Εύρος	49	54	46	52	54	57	49	45	46	46	40
Τυπική απόκλιση	18,01	15,55	15,73	16,32	17,06	16,24	16,88	14,05	15,17	14,71	12,14

Σύμφωνα με αυτούς τους δείκτες το ανταγωνιστικότερο πρωτάθλημα ως προς την συγκέντρωση βαθμών των ομάδων ήταν το τελευταίο. Αν η διεξαγωγή του με 11 ομάδες βοήθησε στην βελτίωση της ανταγωνιστικότητας είναι θέμα που χρήζει περαιτέρω διερεύνησης. Μπορούμε επίσης να συγκρίνουμε τις ομάδες κατά γκρουπ βαθμολογίας 1-8 ή 1-4, 5-8 & 9-12 ώστε να δούμε αν σε όλο αυτό το χρονικό διάστημα η εφαρμογή των play-off είχε αξία ως προς την βελτίωση της ανταγωνιστικότητας. Μπορούμε να εντοπίσουμε αν υπάρχουν διαφορές ικανές μεταξύ των ομάδων ώστε να εμπλέκονται σε περαιτέρω παιχνίδια μεταξύ τους μετά την κανονική περίοδο. Να έχουμε play-offs 1-8 ή play off 1-4 & 5-8 ή μία άλλη μορφή play off.

Άλλο μέτρο σύγκρισης της ανταγωνιστικότητας είναι ο αριθμός των αμφίροπων αγώνων. Έτσι στον πίνακα 2 βλέπουμε την αύξηση που είχαν την περίοδο 2011-12 τα 5^α σετ έναντι της προηγούμενης περιόδου, ενώ υπήρξε ισόποση μείωση των αγώνων που πήγαν στα 4 σετ.

Πίνακας 2. Σύγκριση σετ 2010-11 & 2011-12.

	3-0	3-1	3-2	
2010-11	44.7%	34%	21,2%	
2011-12	44,5%	30%	25,5%	
			A' γύρος	B' γύρος
			16 (29%)	11 (20%)

Σε αυτή την κατηγορία κριτηρίων εντάσσεται και το κριτήριο των αμφίροπων σετ, δηλ. των σετ που λήγουν με την ελάχιστη διαφορά των 2 πόντων. Στον πίνακα 3 υπάρχουν τα σετ στα πρωταθλήματα 2010-11 & 2011-12 που έληξαν με την ελάχιστη διαφορά 2 πόντων.

Πίνακας 3. Αμφίροπα σετ 2010-11 & 2011-12.

Περίοδος	Σύνολο σετ Κανονικής περιόδου	Αμφίροπα σετ	Α' γύρος	Β' γύρος
2010-11	497	126 (25,3%)	59 (47%)	67 (53%)
2011-12	419	124 (29,6%)	68 (55%)	56 (45%)

Παρατηρώντας τα κριτήρια στους πίνακες 2&3, βλέπουμε αύξηση των αμφίροπων αγώνων και των αμφίροπων σετ κατά τη διάρκεια της φετινής χρονιάς. Αν εστιάσουμε στον α' γύρο του πρωταθλήματος θα δούμε ότι σχεδόν 1 στα 3 παιχνίδια ήταν αγώνας με 5 σετ και 1 στα 3 σετ ήταν σετ τελειώνει με την ελάχιστη διαφορά. Επομένως το περυσινό πρωτάθλημα ήταν μεν ιδιαίτερα ανταγωνιστικό, αλλά κυρίως στον α' γύρο. Έτσι οδηγούμαστε στο εύλογο συμπέρασμα ότι μεγάλο πρόβλημα για την ανταγωνιστικότητα του πρωταθλήματος είναι οι ίδιες οι φιλοδοξίες των ομάδων. Οι περισσότερες, κάτω από το βάρος των οικονομικών προβλημάτων, αναπτύσσουν λογική αρχικά παραμονής στην κατηγορία και στη συνέχεια διεκπεραίωσης των αγωνιστικών υποχρεώσεων τους. Το φαινόμενο αυτό εκφράζεται με τη μη δήλωση συμμετοχής στην Ευρώπη, με τη μη τήρηση όρων της προκήρυξης ώστε να εξοικονομηθεί κάποιο ταξίδι, με την αποδέσμευση αθλητών μετά την επίτευξη της παραμονής στην κατηγορία. Αυτή η αδυναμία μπορεί να εξαλειφθεί μόνο αν προστεθούν οικονομικά κίνητρα στην προκήρυξη του πρωταθλήματος. Θα μπορούσε να καταβάλει η ΕΣΑΠ το παράβολο συμμετοχής στο Champions League, να καλύπτει ένα μέρος των ταξιδιών για τις υπόλοιπες ομάδες που «βγαίνουν» στην Ευρώπη και να χρηματοδοτεί με ένα σεβαστό ποσό την κατάκτηση της 5^{ης} θέσης ώστε να δίνει κίνητρο στις ομάδες να μην περιορίζουν τις φιλοδοξίες τους αν δεν είναι στην 4άδα.

Παράλληλα εκτιμώ ότι πρέπει να αναγνωρίζεται περισσότερο η καλή πορεία των ομάδων στη κανονική περίοδο. Στις μέχρι τώρα διοργανώσεις η καλύτερη βαθμολογική θέση έδινε μόνο πλεονέκτημα έδρας. Ιδιαίτερα όταν η σειρά των αγώνων ήταν στις 2 νίκες, αυτό το πλεονέκτημα ήταν εύθραυστο. Έτσι σε όλες τις φάσεις των play offs & play outs η ομάδα με την μεγαλύτερη βαθμολογία θα μπορούσε να ξεκινά τους αγώνες με 1-0 νίκες και το πλεονέκτημα της έδρας, ενώ η σειρά των αγώνων θα τελειώνει στις 3 νίκες

Ένα ζήτημα που θα πρέπει ίσως να απασχολήσει την προκήρυξη του πρωταθλήματος είναι η σύνθεση των ομάδων. Αν κοινός στόχος όλων μας είναι η βελτίωση των Ελλήνων αθλητών, εξασφαλίζοντας τους ένα περιβάλλον με όσο το δυνατόν καλύτερη ανταγωνιστικότητα πρέπει να δούμε το ζήτημα της ηλικιακής σύνθεσης των ομάδων. Εκτιμώ ότι πρέπει να προσανατολιστούμε σε ένα πλαίσιο που να μην υπάρχουν υπερβολές με ομάδες που θα μοιάζουν περισσότερο με ομάδες βετεράνων παρά με ομάδες που θα συμμετέχουν σε ένα πρωτάθλημα το οποίο πρέπει να είναι το αποδοτικότερο εργαλείο για

την βελτίωση των ελλήνων αθλητών. Στην χρονιά που έρχεται είναι βέβαιο ότι το κύμα φυγής των Ελλήνων αθλητών στο εξωτερικό (πρόπερσι ήταν 1 αθλητής, πέρυσι 7 αθλητές επιπέδου εθνικής ομάδας) θα είναι αυξημένο. Παράλληλα είναι πιθανό λόγω της οικονομικής δυσκολίας να μειωθεί ο αριθμός των αλλοδαπών αθλητών. Επομένως θα υπάρξουν περισσότερες κενές θέσεις στα ρόστερ των ομάδων για νέους αθλητές. Ελλοχεύει ο κίνδυνος να υπάρξουν περιπτώσεις ομάδων που θα επιλέξουν να στηριχθούν σε μεγάλους σε ηλικία αθλητές λόγω της εμπειρίας τους παρά σε νεώτερους. Εκτιμώ ότι θα ήταν καλό να μπει ένα όριο για το πόσους αθλητές πάνω από μία ηλικία μπορεί να δηλώνει στη σύνθεσή της μία ομάδα. Μία πρόταση που θα μπορούσε να συζητηθεί είναι μέχρι 1 ή 2 αθλητές άνω των 38 ετών (γεν. 1973).

Με την ευκαιρία θα ήθελα να επανέλθω σε μία παλαιότερη πρόταση. Δύο ενέργειες που θα επανατοποθετούσαν τις εξελίξεις στη λογική της καλύτερης αποτίμησης των πρωταθλημάτων και των εμπειριστατωμένων προτάσεων, ώστε ανάλογα θέματα να τυγχάνουν μεγαλύτερης διερεύνησης, θα μπορούσαν να είναι: η Ε.Σ.Α.Π. να αποκτήσει ένα αγωνιστικό-τεχνικό τμήμα που θα μπορεί να καταγράφει, να αναλύει και να εισηγείται κατευθύνσεις για την αγωνιστική μορφή του πρωταθλήματος και ο Σ.Ε.Π.Π.Ε. να ζητά από τα μέλη του που εργάστηκαν στην Α1 ανδρών, αντί να παρακολουθήσουν ένα σεμινάριο για να ανανεώσουν την κάρτα τους, να κάνουν εισηγήσεις σε μία ημερίδα για τα πεπραγμένα του πρωταθλήματος που συμμετείχαν.